

Enskild motion

Motion till riksdagen: 2014/15:2749

av Pia Nilsson m.fl. (S)

Full sysselsättning och mer aktiv näringspolitik

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att se över behovet av åtgärder i näringspolitiken.

Motivering

Viljan till arbete är Sveriges största tillgång. Arbete ger inkomst och utveckling för den enskilde samtidigt som det bygger samhället och skapar grunden för vår gemensamma välfärd. Ökad samverkan mellan offentliga aktörer, näringslivet och universiteten kan bidra med en utveckling av nya varor, tjänster och produktionslösningar som stärker svensk konkurrenskraft och ger Sverige nya jobb. Detta är viktigt för ett litet land i en globaliserad värld.

Arbete åt alla är själva grunden för välfärdssamhället och också grunden i den socialdemokratiska politiken. När fler jobbar och bidrar till våra gemensamma resurser kan vi investera i skolan, äldreomsorgen och miljön. Det är avgörande för Sveriges ekonomi, tillväxt och utveckling. Men arbete är inte bara grunden för samhället utan också för varje individ. Att växa, styra över sitt eget liv och ta sin del av det gemensamma ansvaret är avgörande för självkänslan och den egna utvecklingen. Vi vill förbättra möjligheterna för små och medelstora företag att växa. Vi föreslår en omfattande modernisering av infrastruktur, bostäder och energisystem. Vi vill göra det möjligt att vidareutbilda sig – som ung, som anställd, som företagare eller under perioder då man står mellan två jobb.

Vi måste också förbättra trygghetsförsäkringarna så att det blir lättare att gå från gamla till nya villkor i arbetslivet. Utveckla – inte avveckla – arbetsmarknadspolitiken och satsa mer på dem som står längst ifrån arbetsmarknaden. Sverige måste använda omställningen som en hävstång för fler jobb och tillväxt. Alla behövs i ett Sverige som ska konkurrera med kunskap, kompetens och framtidstro. Vi kan inte acceptera att ungdomar inte får en chans att komma in på arbetsmarknaden, att främst kvinnor jobbar deltid fast de egentligen skulle önska en heltidstjänst, eller stelbenta regler som säger att den som varit sjuk måste välja: antingen heltidsarbete eller inget alls. Varje arbetad timme gör skillnad, både för individen och för samhället.

Ungdomsarbetslösheten i Sverige är alarmerande hög och situationen i Västmanland är inget undantag. Många ungas väg in på arbetsmarknaden kantas av stängda dörrar istället för nya möjligheter. Det finns ett samband mellan ungas psykiska hälsa och läget på arbetsmarknaden. Att unga har små möjligheter att få jobb och egen bostad är ett slöseri, både för individen och för samhället. Det krävs stora insatser, men ungdomar ska också ha rätt till avtalsenlig lön och villkor. Vi säger därför nej till ungdomslöner. Alla unga är inte stöpta i samma form och är inte i behov av samma stöd eller hjälp. Samhället måste erbjuda en palett av olika lösningar för få bukt med ungdomsarbetslösheten.

För många är jobb under sommarlovet det första steget in på arbetsmarknaden. Det är ofta en kontakt och en erfarenhet som är värdefull under åren därefter. Ett sommarlov utan möjlighet till arbete har allt för ofta en negativ effekt på självkänslan. Dessutom minskar chanserna att snabbt komma in på arbetsmarknaden efter genomförda studier. Inom välfärdssektorn, främst inom vård och omsorg, kommer det om några år att råda personalbrist på grund av stora pensionsavgångar. Ett sätt att komma till rätta med detta är att skapa traineeprogram för att underlätta generationsväxlingen och säkerställa kunskapsöverföring mellan generationer. Traineeprogram och praktikplatser kan leda till att unga väljer välfärdsyrken och till att kompetens inte går förlorad när någon går i pension.

De entreprenörsidéer som finns hos unga måste stimuleras och uppmuntras. Många läser kursen ”Ung företagsamhet” på gymnasiet där man under ett år startar, driver och avvecklar sitt företag. Men den som efter studenten vill starta ett eget företag måste vänta till 25-årsdagen för att få bidrag i uppstartsprocessen. Staten bör därför överväga möjligheterna att förändra starta-eget-bidraget.

De närmaste åren står vi inför en situation där många riskerar att slås ut från arbetsmarknaden. Därför behöver vi en stark och moderniserad arbetslinje med en politik för entreprenörskap som skapar jobb, en aktiv utbildnings- och arbetsmarknadspolitik som skapar möjligheter att komma vidare till nya jobb, och en väl fungerande inkomsttrygghet om vi förlorar jobbet.

Inom ett antal specifika branscher som har stor samhällsbetydelse och tillväxtpotential är det särskilt viktigt att få till stånd en mer aktiv utveckling. I Västmanland har vi en stark industritradition som behöver värnas och utvecklas, vi har också världsledande företag inom bland annat automation. Mälardalens högskola är skicklig på att samverka med det lokala näringslivet och skulle kunna vara en utmärkt pilothögskola för ökad samverkan mellan akademi och näringsliv.

Genom ökat samarbete inom dessa branscher kan en kritisk massa av produktion, forskning och utbildning byggas upp. Exempelvis har cirka 80 procent av miljöteknikföretagen i Sverige färre än 10 anställda. Tillsammans kan de hitta finansiering och kontakter för både teknikutveckling och exportsatsningar. Företag ska ges nya möjligheter att starta och växa. Idag finns det flera olika starta-eget-bidrag och andra hjälpmedel, men det finns begränsad hjälp för småföretag som vill växa. Här ser vi en stor möjlighet för nya jobb att skapas. Vi vill därför se över möjligheten att införa en särskild vägledning som kan hjälpa småföretagare med regler och byråkrati när de ska anställa sin första medarbetare, eller på andra sätt finnas tillgänglig när ett litet företag vill utöka.

Pia Nilsson (S)

Lars Eriksson (S)

Olle Thorell (S)